

systemet, selv om der er andre og givetvis også bedre metoder, når det gælder moderne undervisning, end alene at bruge den røde blyant.

Jeg skal bare sige inspireret af hr. Arne Melchior, som sagde, at sproget er tankens spejl, at det minder mig om min dansklærer, som, når vi fik stil for, startede med med meget store bogstaver fra øverste del af tavlen og ned til bunden at skrive: t, k, k, hvilket betød: Tankerne kommer kaotisk. Det svarede for så vidt til hr. Arne Melchiors egen registrering.

Jeg tror, at når det gælder dansk retskrivning i øvrigt, vil enhver, ligesom det i øvrigt gælder i politik, ikke være forpligtet ud over sine evner. Derfor heller ingen straffebestemmelser.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget under punkt 15 henvises til Kulturudvalget, mens lovforslaget under punkt 16 henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:
17) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 63:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af lovgivning vedrørende distriktspsykiatri og socialpsykiatri m.v.

Af Anne Baastrup (SF) m.fl.
(Fremsat 15/11 96).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg vil gerne begynde med at sige, at SF's forslag indeholder mange gode tanker og hensigter, og det er konkrete forslag, tanker og hensigter, som

meget langt er på linje med det, regeringen allerede har foretaget eller lægger op til skal foretages i den nærmeste fremtid.

Det har da også været sådan, at der har været et meget bredt flertal også omfattende SF bag de initiativer, der er taget, og der er kommet nye initiativer med så sent som i den finanslovaftale, der er indgået. Så der er ikke nogen tvivl om, at der er enighed om, hvad vej vi vil, og hvad det er for ting, der skal til for at forbedre vilkårene for mennesker med sindslidelser.

Men når jeg ikke kan støtte forslaget, hænger det sammen med, at SF forestiller sig, at man kan løse en række af de her problemer ved at lovgive. Det tror jeg ikke man kan, for det handler jo bl.a. om at finde de rigtige tilbud, der passer til det enkelte menneske. Det er jo noget af det, der kendetegner psykiatrien og socialpsykiatrien i dag, at man tilstræber at komme væk fra store, ensartede løsninger og komme hen imod løsninger, der er tilpasset det enkelte menneskes særlige situation og behov, og det er jo selvsagt meget svært at lovgive om dét. Men når det er sagt, vil jeg godt endnu en gang understrege, at vi er helt enige i de hensigter, der ligger i beslutningsforslaget.

Når det drejer sig om udbygning af distriktspsykiatrien, er der fra sundhedsministerens side lagt op til, at der i løbet af 1997 skal være en total dækning af distriktspsykiatriske tilbud over hele landet. Det er rigtigt, at der stadig væk er et problem med åbningstiderne, men det hænger bl.a. sammen med rekrutteringsproblemer: Takket være den store udbygning, der har været i de senere år, er der problemer med at holde trit med uddannelse af personale og få tilstrækkeligt personale overalt.

Men det er rigtigt, at der er brug for, at der i højere grad kommer aften- og nattilbud over hele landet. Derfor er der da også en række supplerende tilbud, der er ved at komme i stand eller er kommet i stand mange steder i landet, ikke blot i sundhedssystemet, f.eks. psykiatriske skadestuer, men også i det sociale system, f.eks. natåbne tilbud.

Beslutningsforslaget lægger også op til en formaliseret procedure, når det gælder udskrivningen fra de psykiatriske afdelinger, og det er også noget, regeringen arbejder på: at nå frem til en procedure, hvor man sikrer, at ingen mennesker bliver tabt i det forløb, der er, fra man bliver udskrevet fra hospitalet, til der bliver taget vare på én i det sociale system. Men også det kan det jo være svært at lovgive nærmere om,

fordi det også i høj grad afhænger af lokale forhold. Men regeringen er indstillet på at overveje initiativer på det her område, der sikrer en bedre og mere ensartet procedure over hele landet.

Når det gælder de sociale tilbud, er der jo lige sat en ekstraordinær stor indsats i gang takket være de penge, der blev bevilget over satspuljen, og de er jo netop blevet udmøntet som bevillinger til 700 nye botilbud. Og det betyder jo, at sammenlagt med de midler, det vil udløse fra amterne, vil der være tale om noget af en størrelsesorden på 1 mia. kr., der inden for de kommende år vil blive investeret i botilbud til sindslidende.

Men regeringen vil i nær fremtid fremlægge en samlet handlingsplan på området for 1997 og de følgende år: en status for, hvor vi er, hvor langt vi er nået, hvordan de penge, der vil blive afsat i forbindelse med finansloven, skal udmøntes, og hvad der så er brug for, når vi ser videre frem herfra, hvor vi står i dag. Desuden kan jeg også nævne, at der i forbindelse med satspuljen blev sat penge af til en indsats for unge skizofrene, en fortsættelse af Landsforeningen Sinds telefonlinje og en landsdækkende informationskampagne for og om sindslidende.

Så med de ting, der er sat i gang, synes jeg man kan sige, at der er sket en klart styrket indsats i de senere år, og det er en indsats, der trækker i den retning, SF's beslutningsforslag lægger op til, men jeg må afvise en mere detaljeret lovgivning, sådan som SF lægger op til.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg takker selvfølgelig for de principielt positive tilsagn. Men ministeren sagde for eksempel, at det ikke var muligt at lave en eller anden form for formalisering af samarbejdsstrukturen, således at der ikke var nogen mennesker, der faldt ned igennem et hul. Det er ikke det, vi lægger op til; vi lægger op til en formalisering af et samarbejdsudvalg, således at man regionalt sammen med kommunerne kan finde ud af, hvordan man i amtet løser problemet.

Så vil jeg godt bede ministeren forholde sig til, om der er problemer vedrørende tavshedspligt og i givet fald, hvordan vi får løst dem. Der er nogle amter, der siger, at der er gevaldige problemer, mens andre amter siger, at der ikke er problemer. Og er der en forening, der mener, at der er meget, meget store problemer, så er det Pårørendeforeningen, og det synes jeg ministeren lige skulle give et bud på.

(Kort bemærkning).

Bruno Jerup (EL):

Det, der får mig herop allerede på nuværende tidspunkt, er, at ministeren sagde – og det er jeg glad for at høre – at man har en handlingsplan, at man er ved at udarbejde en handlingsplan i regeringen, som skal fremlægges meget snart; jeg går ud fra, at det må være tidligt i det nye år. Jeg vil bare gerne høre, om ministeren er indstillet på i den forbindelse at komme med en redegørelse her i Folketinget om den handlingsplan, for det synes jeg kunne være fornuftigt, også i forlængelse af de intentioner, som regeringen åbenbart har, og som jeg kan forstå at både SF og Enhedslisten har.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Når det gælder spørgsmålet om tavshedspligt, har vi et samarbejde i gang med Justitsministeriet og Indenrigsministeriet for at kortlægge, om der er problemer med de gældende regler om tavshedspligten i dag, eller om det er sådan, at hvis nogle amter synes, der er problemer, så er det simpelt hen, fordi de tolker og bruger de eksisterende regler forkert. Så det vil der komme et udredningsarbejde om inden alt for længe.

Og til hr. Bruno Jerups spørgsmål om en redegørelsesdebat: Det har ikke været planlagt. Vi sidder i øjeblikket og arbejder med at få den handlingsplan færdig, og den vil selvfølgelig så blive offentliggjort.

(Kort bemærkning).

Tove Fergo (V):

Det er blot et opklarende spørgsmål til ministeren: Når ministeren taler om en handlingsplan, som regeringen har under udarbejdelse, så vil jeg spørge, om det er den handlingsplan, der er omtalt i bemærkningerne til finanslovforhandlingsresultaterne vedrørende de 400 mio. kr. til psykiatrien. Der bliver altså sat 400 mio. kr. af til udbygning af psykiatrien, og i den forbindelse står der så, at der vil ske en udmøntning af dette beløb, når den handlingsplan, som regeringen har under udarbejdelse, foreligger.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Ja, det er den handlingsplan, der er tale om: Hvordan de penge skal udmøntes og så et forslag på at se lidt videre frem. Men det er klart, at nu har vi sat nogle meget store beløb af; så der er ikke lagt op til her og nu, at der er nye store beløb undervejs. Men det kan være meget rart at

bruge det som anledning til at se lidt frem ud fra, hvor vi står i dag.

Jørn Pedersen (S):

Der er jo bestemt grund til at rose SF for at fremsætte dette beslutningsforslag, så vi får en debat her i dag. Til gengæld kan Socialdemokratiet ikke støtte det, for vi mener faktisk, at vi er ganske godt på vej, bl.a. igennem aftaler, som SF har været med i, til at få taget fat på løsningen af nogle af de store problemer, vi har kunnet se. Og man kan jo også sige, at problemernes karakter og omfang er forskelligt næsten fra amt til amt; det er meget forskelligt, hvordan situationen er, og det er også forskelligt, hvor langt man er nået.

Men altså set under ét er man nået ret langt, og det er man primært, fordi man fra Folketingets side, bl.a. igennem sidste års satspuljeaftale og dette års satspuljeaftale og dette års finanslovaftaler når meget langt på en række helt væsentlige områder. Jeg tænker naturligvis på botilbudene, jeg tænker på ledsageordningerne, jeg tænker på de tiltag, der er iværksat omkring de yngste psykiatriske tilfælde og børnene, og jeg tænker på de tiltag, der nu iværksættes på området de skizofrene.

Der sker virkelig i de kommende år mange ting, og samtidig har regeringen jo varslet, som det lige blev nævnt tidligere, en handlingsplan allerede i 1997. Jeg mener faktisk, vi er derhenne, hvor vi må sige: Lad nu de dér ting komme til at virke, det, vi har vedtaget med et stort flertal her i Folketinget. Så må vi holde hinanden fast på, at vi ikke giver op, før problemerne er løst; det er vores hensigt.

Men jeg mener rent faktisk, at vi kommer nogle vældig gode skridt i den rigtige retning med nogle af de ting, vi vedtog sidste år, og som vi har aftalt med hinanden – nogle af os – at vi også vedtager næste år. Jeg tror faktisk, vi ikke nu skal gå ind og styre centralt, men lade udviklingen komme til at køre, forhåbentlig langt bedre, end vi har set indtil nu.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Hr. Jørn Pedersen fortæller, at alt er godt i gang. Men finder hr. Jørn Pedersen ikke, at selv om alt overordnet set er godt i gang, så ville det måske være på sin plads, at man havde nogle retningslinjer, således som vi foreslår, nemlig at der kommer en lovregulering omkring distriktspsykiatrien f.eks. Der er eksempler på amter, som

opfatter distriktspsykiatrien som et kontor, der har åbent et par timer om ugen, hvor der sidder en overlæge og en sygeplejerske. Finder hr. Jørn Pedersen ikke, at det ville være på sin plads, at der kom nogle minimumsrammer?

Hvis det er således, at hr. Jørn Pedersen mener, at det er for detaljeret, og at de ting, som vi mener skal ind i en rammelovgivning, skal ud, så synes jeg, hr. Jørn Pedersen skal sige det i stedet for blot at afvise det under henvisning til, at der i øvrigt er et bredt flertal her i Folketinget, som støtter hele det projekt omkring psykiatrien.

Vi mener bare, at vi skal sikre en lovregulering, således at vi fremover har en psykiatri, der går på tre ben: hospitalspsykiatrien, distriktspsykiatrien og socialpsykiatrien. Ellers kan vi stå i en situation, hvor vi pludselig vender tilbage til gamle dage.

Bruno Jerup (EL):

Jeg vil bare have hr. Jørn Pedersen til at forholde sig til den problemstilling, som jeg rejste over for socialministeren, nemlig at den handlingsplan – som også blev omtalt af fru Tove Fergo – som regeringen har under udarbejdelse, hvilket jeg synes er udmærket, også bliver gjort til genstand for en egentlig politisk drøftelse her i salen. Det mener jeg er et spørgsmål, som har optaget Folketinget meget. Vi har tidligere i dette år haft en lang forespørgselsdebat, og jeg går ud fra, at nogle af de diskussionselementer, som indgik i den, også har dannet grundlag for handlingsplanen.

Derfor vil jeg bare spørge hr. Jørn Pedersen, om hr. Jørn Pedersen støtter tanken om enten at lave en redegørelse, eller hvis ministeren ikke ønsker det, kan man jo stille en forespørgsel.

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Både til fru Anne Baastrup og hr. Bruno Jerup: Vi har sådan set ikke noget ønske om at feje noget ind under gulvtæppet i denne sag, og jeg synes da, det kunne være udmærket – som hr. Bruno Jerup siger – at få en drøftelse af handlingsplanen, når den kommer. Det har vi ikke det fjerneste imod, for vi har været meget optaget af, at vi får gjort nogle ting, der er fornuftige, og vi vil også være meget optaget af, at vi får gjort nogle ting, der virker.

Men vi vil godt se det i den sammenhæng, som vi kan komme til at se, når vi får en handlingsplan. Jeg tror således også, det er vigtigt, at

vi over for hinanden kan godtgøre, at de mange penge, vi faktisk taler om i disse sager, også gør den nytte, som Folketinget mener de skal gøre. Derfor vil jeg om den lille detalje sige til fru Anne Baastrup, at den tager vi gerne med, når vi til sin tid skal have den større diskussion, hvor vi altså gerne tager alle små detaljer med.

Tove Fergo (V):

Der er mange gode og positive forslag i SF's beslutningsforslag, og der er mange synspunkter, som vi kan være helt enige i:

Der skal være en bedre koordinering mellem hospitalet og lokalpsykiatrien. Der skal være en analyse af tavshedspligtsreglerne, hvilket der også er behov for, og vi er helt enige i mange af intentionerne i SF's forslag. Det er nogle gode og gennearbejdede synspunkter, der kommer frem, og det er nogle interessante bemærkninger, der er til forslaget. Det er også en god oversigt over, hvad Folketinget har foretaget sig inden for de senere år vedrørende de sindslidende.

Når det er sagt, må jeg på Venstres vegne samtidig sige, at vi ikke kan støtte forslaget, sådan som det foreligger, og det vil jeg godt begrunde hvorfor vi ikke kan:

Det er efter vores mening alt for detaljeret; der er alt for meget detaillovgivning herinde fra Folketinget. Vi mener, at amterne og kommunerne skal have så vide rammer for selvstyre som muligt, og det er kun i det øjeblik, hvor de ikke lever op til det ansvar, som de selvfølgelig har, at vi må gribe til detaljeret lovgivning herindefra.

Vi synes heller ikke, dette er tidspunktet at komme med beslutningsforslaget på, for der sker fantastisk meget positivt i øjeblikket. Det er ikke længere siden end september måned, at Amsrådsforeningen inviterede til en psykiatrikonference i Aalborg, og i den forbindelse udgav den en pjeces om sine visioner, om psykiatriens ønsker til fremtiden, og mange af de mål, som Amsrådsforeningen sætter op i sine visioner – de vigtigste af de principper, de fremfører – ligger helt i forlængelse af SF's forslag og af de tanker, vi er fremkommet med her i Folketinget i forbindelse med bl.a. den forespørgselsdebat, vi havde den 1. februar.

Som en anden begrundelse for ikke at lovgive på området nu, vil jeg også gøre opmærksom på de mange penge, som Folketinget ekstraordinært har sat af til psykiatrien. Der er på satspuljen blevet afsat 775 mio. kr., og der bliver nu i

forbindelse med finansloven vedtaget at bruge 400 mio. kr. ekstra på psykiatrien.

Så vi synes ikke, at det lige nu er tiden at komme efter amterne og kommunerne. Der er så meget positivt i gang ude omkring, og vi mener ikke, at vi kan støtte en så detaljeret lovgivning.

Vedrørende distriktspsykiatrien kan jeg nu alligevel ikke lade være at komme med en noget forbavset kritik. Når man ser på tallene, som bl.a. fremgår af regeringens statusredegørelse, så er der 20.000 patienter i behandling i distriktspsykiatrien; men der er kun et personale på 718 personer til disse 20.000 patienter.

Grunden til, at jeg nævner det, er, at vi jo taler om distriktspsykiatri i dybden, altså kvaliteten i distriktspsykiatrien, og man kan vel næppe kalde det en distriktspsykiatri, når man har ansat en psykiater og en sygeplejerske og de skal dække et halvt amt. Københavns Amt har ansat 27 personer i distriktspsykiatrien til at betjene et befolkningsunderlag på 600.000 mennesker. Spørgsmålet er, om man kan kalde det andet end et nødtørfigt beredskab.

Så der er brug for en forbedring af distriktspsykiatrien, men det tror vi også på kommer. Det er intentionerne fra Amsrådsforeningen, og der er sat penge af til det.

Det sidste, jeg skal sige nu, vedrører tavshedspligtsreglerne. Det er et problem; det erkender vi, og derfor vil vi meget gerne i forbindelse med udvalgsarbejdet se på, om vi ikke kunne nå frem til en eller anden form for løsning på tavshedspligtsproblemerne.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg vil godt spørge fru Tove Fergo, hvad det konkret er, der er for detaljeret i det forslag til rammelovgivning, som vi lægger op til. Jeg troede, at fru Fergo var enig i, at der skulle være geografisk fordelte distriktspsykiatriske centre med fastsættelse af minimumsåbningstider. Der står ikke noget om, at der skal være døgnåbent. Der står ikke noget om, at det skal være fra kl. 9 til 16. Der står bare, at der skal være nogle principper.

Telefonvagten, er det det, der er for meget? Er det kravet om tværfagligt personale med udgående funktioner, fru Tove Fergo synes er for meget? Er det kravet om fastlæggelse af behandlingsplaner? Eller over i socialpsykiatrien, hvor det eneste, der ikke på nuværende tidspunkt er i socialpsykiatrien, er det, at der i til-

knytning til institutionerne i alle kommuner skal være mulighed for akut ophold uden visitation. Mener fru Fergo, at det er for detaljeret? Eller er det for meget, at der gives mulighed for at tilbyde en socialplan for denne gruppe af klienter?

Det er det eneste, der står i forslaget, som vores forslag til at komme med en lovgivning, og hvis fru Tove Fergo vil have nogle af elementerne ud, er vi meget indstillet på at diskutere det.

Hovedproblemet er, og det beviste fru Tove Fergo i virkeligheden også, at der er amter, der intet foretager sig på det her område. Københavns Amt er bl.a. et eksempel.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Nu kan jeg ikke længere blive siddende på min plads og høre på det, der kommer. Fru Tove Fergo siger, at der er kommunalt selvstyre; det skal vi værne om osv. Det er vi alle sammen enige i. Men det må også betyde, at kommunerne skal kunne styre sig selv, og i det omfang kommunerne ikke kan det, må Folketinget gå ind og hjælpe dem med at finde ud af at få de her ting sat på plads.

Meget af det, som er i gang rundt om i kommunerne og amterne, er jo godt nok, men det er bare ikke nok. Der skal meget mere til, og det, der er problemet derude, er, at man ikke tager den her opgave seriøst nok.

Det beslutningsforslag, der er fremsat af SF, går jo ikke – i det omfang forslaget bliver vedtaget – ind og generer eller griber ind i det, som kommunerne og amterne allerede har gang i. Det er et supplement til det, der foregår derude.

Så jeg må spørge fru Tove Fergo, om det ikke er fuldstændig korrekt, at beslutningsforslagets vedtagelse ikke vil ændre på det, der er i gang, men vil være et supplement til det, man laver i dag.

(Kort bemærkning).

Bruno Jerup (EL):

Det var jo en underlig tale fra fru Tove Fergo, og jeg må sige, at jeg også synes, det er lidt skuffende, men måske er det forventeligt, at Venstre holder den slags taler.

Som jeg også har sagt ved andre lejligheder, så undlader fru Tove Fergo jo ikke at benytte nogen anledning til at fortælle, hvor vigtigt det er at sørge for, at de psykiatiske patienter har nogle ordentlige forhold, men nu, hvor der faktisk ligger et forslag, så kan fru Tove Fergo ikke

støtte det, selv om fru Tove Fergo ikke til én eneste af de pinde, der er, kunne sige: Det er jeg uenig i; det kan jeg simpelt hen ikke leve med; det er i strid med Venstres politik. Det er alene for at sikre, at systemet ikke skulle risikere at blive tiltet af et beslutningsforslag med nogle mulige ændringer af loven, at Venstre ikke kan støtte det.

Jeg synes, det lyder lidt sølle, det må jeg sige. Det virker ikke, som om Venstre har en seriøs holdning, når det er sådan, at de snakker om, at det er borgerne, man skal tage hensyn til. Det er åbenbart Amtsrådsforeningen, man skal tage hensyn til.

(Kort bemærkning).

Tove Fergo (V):

Som jeg sagde i mit indlæg før, så kan vi helt støtte tankerne i forslaget. Det lyder på de talere, der har været heroppe, som om de sindslidende patienter i Danmark ikke vil få de optimale forhold, som de har behov for, hvis ikke SF's beslutningsforslag bliver vedtaget, men det passer jo ikke. Der er jo andre, som lever op til de forventninger, befolkningen med rette har til den psykiatiske behandling, så de har altså ikke behov for en detaljeret lovgivning for at leve op til det.

Jeg mener, og jeg vil fastholde, at dette ikke er tiden. Der er så meget positivt i gang i øjeblikket, og det synes jeg vi skal følge og følge tæt og ansvarligt, sådan som Folketinget i øvrigt har gjort det i de senere år, og hvis det så viser sig, at der bliver ved med at være mangler, at der bliver ved med at være områder, der er sorte pletter, kan den tid komme, hvor vi må gribe til en detaljeret lovgivning.

Anne Baastrup (SF):

Fru Tove Fergo nævnte ikke, hvor det er, detaljeringsgraden er for stor. Det vil jeg gerne bede fru Tove Fergo beskrive.

Samtidig indrømmede fru Tove Fergo jo også selv, at der er behov for en lovgivning, fordi Københavns Amt stadig væk kun har en meget, meget lille del af distriktspsykiatrien. Fru Tove Fergo ved jo godt, at det samlede antal ansatte i Københavns Amt svarer til et enkelt distriktspsykiatrisk center i Københavns Kommune. Det er et megaproblem, og derfor forstår jeg simpelt hen ikke, hvorfor fru Tove Fergo ikke vil være med til at støtte det her.

Jeg vil være meget tilfreds, hvis vi kunne gå forslaget igennem og sige, hvor det for detalje-

ret, og så fjerner vi det. Vi skal bare have, at amter som f.eks. Københavns Amt i hvert fald lever op til nogle minimumsprincipper.

Jeg har eksempler på, at folk er døde, fordi socialpsykiatrien og distriktpsikiatrien ikke har kunnet samarbejde. Det synes jeg ikke vi kan se på.

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg vil da godt udtrykke en vis overraskelse over, at SF kommer med dette forslag nu, og det er faktisk ikke sagt, fordi Det Konservative Folkeparti ikke mener, at temaet vedrørende mennesker med psykiatriske problemer er væsentligt at beskæftige sig med. Tværtimod er det jo sådan, at alle partier, altså også Det Konservative Folkeparti, er meget optagede af at forbedre såvel behandlingen af som de nødvendige sociale tilbud til disse mennesker, hvilket jo senest i dette Folketing er kommet til udtryk i den dagsorden, som alle partier stemte for ved en forespørgsel stillet af alle partier den 1. februar i år.

Desuden er der blandt partierne bag satspuljen bred opbakning til en videreudbygning af sociale tilbud til sindslidende, herunder botilbud. Der er etableret en støtte- og kontaktpersonordning, og i satspuljeaftalen, der netop er indgået, afsættes der midler til en landsdækkende informationskampagne om og for sindslidende, ligesom der tildeles midler til Sinds telefonlinje, og der vil desuden blive gjort en indsats for unge skizofrene.

Hertil kommer, at Det Konservative Folkeparti i forbindelse med drøftelser med regeringen om en aftale på sundhedsområdet for 1997 har bidraget til, at der afsættes en pulje i tre år til medfinansiering af amtslige udgifter til forbedringer inden for det psykiatriske patientområde, herunder især modernisering af de psykiatriske hospitaler, da lokaleforholdene for denne gruppe patienter generelt er dårlige; der skal bl.a. oprettes flere enestuer.

Men lad mig understrege, at selv om der er skridt i den rigtige retning, mener vi, at der fortsat er behov for at følge udviklingen meget nøje og også for fortsat at forbedre indsatsen. Vi havde gerne set, at der over satspuljemidlerne blev afsat flere midler til botilbud, men må erkende, at det ikke nu ville være muligt at få enderne til at hænge sammen.

Overordnet set finder vi, at der ikke er tilstrækkelig koordinering de mange ansvarlige og aktører imellem. Jeg tænker på politikere og forskellige faggrupper, som også har forskellige

faglige synspunkter, når man taler om behandling.

Jeg er enig i, at problemerne vedrørende udskrivning fra hospitalerne må løses. For den sindslidende er det vigtigt, at der altid er en hånd at tage fat i, uanset om den sindslidende er i det amtslige regi eller i det kommunale regi. De frivillige gør en kæmpe indsats, som må understøttes, og det fører mig så over til at kommentere SF's betragtninger om tavshedspligten.

Jeg vil gerne rose SF for, at SF tager fat på dette. Det er nemlig også min opfattelse, at de regler, som vi har, i nogen udstrækning forhindrer familie og pårørende i at yde en indsats, og jeg synes, vi skal se på det, selv om jeg erkender, at der er en knivskarp balance mellem det at beskytte og det at være formynder. Jeg mener også, at spørgsmålet knytter sig tæt til det informerede samtykke.

Jeg skal afslutte med at sige, at Det Konservative Folkeparti er enig i de intentioner, der ligger bag forslaget, men ikke mener, at tiden er inde til en særskilt lovgivning.

Tom Behnke (FP):

Det er simpelt hen utroligt, at regeringspartierne ikke kan støtte dette forslag. Med en lille ubetydelig henvisning til, at regeringen allerede har sat et udvalgsarbejde i gang, der skal se på tingene osv., siger man, at man ikke kan være med til SF's forslag. Sagen er jo, at forslaget fra SF ikke griber ind i eller ødelægger det arbejde, som regeringen allerede har sat i værk. Forslaget fra SF ødelægger ikke og griber ikke ind i alle de gode initiativer, der allerede er taget både i kommuner og i amter. SF's forslag er et rigtig godt forslag, som lægger nogle rammer for, hvor vi vil hen, og som ønsker en klar tilkendegivelse fra Folketinget af, hvad vi ønsker på dette område. Derfor er det tyndt, og det er ubegrundet, når såvel regeringspartierne som Venstre og De Konservative ikke kan støtte forslaget.

Endnu værre bliver det, når man hører den ene ordfører efter den anden stå her og rose intentionerne, at det er flot, at det er den rigtige vej, og at det er den, vi skal, men at man bare ikke kan støtte forslaget.

Jeg tror, at hele det her handler om ophavsret. Man vil simpelt hen ikke give SF æren for at få sådan et forslag vedtaget i Folketinget, og gang på gang ser vi alene ærekærlighed og ophavsret, når oppositionen kommer med noget. Regeringen vil selv have stempel under de forslag, der

bliver vedtaget. Det er for tyndt, og det er for dårligt, når vi taler om mennesker ude i det danske samfund, som hver eneste dag ikke får den hjælp og den støtte, de har brug for. Og det er jo det, vi taler om. Mens vi sidder her og snakker, mens der bliver nedsat det ene udvalg efter det andet, går der rent faktisk nogle mennesker rundt i Danmark, som ikke får den hjælp, de har brug for. Det kan vi ikke være bekendt. Vi burde omgående sørge for at få sat disse spilleregler på papir og få tingene til at fungere derude i stedet for at sidde og bokse frem og tilbage om, hvem der skal have ophavsretten til det ene og det andet forslag.

Dette er et godt forslag, og vi finder i Fremskridtspartiet, at det er vigtigt, at der er tilstrækkelig og god distriktspsykiatri, at der er en tilstrækkelig socialpsykiatri, og at den fungerer godt, specielt fordi man jo har været meget hurtig ude i amterne til, da tendensen svingede, at få nedlagt sengepladser på hospitalerne. Man glemte bare lige at følge det op i den anden ende, og derfor er det også utrolig vigtigt, at man sørger for, at der er en koordinering mellem de forskellige sektorer, sådan at vi ikke taber den enkelte person på gulvet, at vedkommende falder ned mellem to stole, eller hvordan man nu vil udtrykke det, men at vi er sikre på, at når den ene instans slipper den sindslidende, er der nogle andre, der tager over, sådan at vedkommende har det godt og har en tryk tilværelse.

Det er også vigtigt, at der er døgnåbent, så folk på et hvilket som helst tidspunkt af døgnet, hvis deres tilstand bliver værre, kan henvende sig og få akut hjælp. Det, jeg synes mangler i SF's forslag, er en præcisering af udrykningstjenesten, altså det, at man også har nogle, der kan rykke ud. På samme måde som man, hvis én er faldet og har brækket benet, kan ringe efter en ambulance og få hjælp med det samme, bør det også være sådan, at hvis sindslidende pludselig er i så akut en situation, at de har brug for hjælp her og nu, skal de ikke først til at finde ud af at transportere sig selv ned til et eller andet hospital el. lign. Man skal med det samme rykke ud og hjælpe på stedet, så vi undgår mange af de tragiske situationer, som vi desværre har set igennem de sidste år.

Udrykningstjenesten synes jeg mangler lidt i SF's forslag, men det skulle så også være en af de eneste små skønhedspletter, der er i forslaget, ellers synes vi, det er et rigtig godt forslag.

Hvis jeg til allersidst lige skal nævne en enkelt lille ting, som vi i Fremskridtspartiet føler måske også burde modereres en anelse, er det nede under punkt 2, hvor der vedrørende socialpsykiatrien står:

»I tilknytning til institutioner skal der i alle kommuner være mulighed for akutophold uden visitation.«

Dertil må vi nok sige, at der i Danmark er kommuner, der er så små, at det vil være meningsløst, at man pålægger hver eneste kommune, at den skal kunne tilbyde akutophold uden visitation, men at man måske kunne koordinere det i nogle områder. Det skulle også være den eneste skønhedsplet, der er på SF's forslag. Forslaget er godt, forslaget er rigtigt, og forslaget er et godt supplement til det, der allerede fungerer i dag. Men vi ved jo, at i virkeligheden er det, der bliver gjort for de sindslidende, langtfra tilstrækkeligt, og derfor bør man vedtage SF's forslag.

Regeringspartierne, Venstre og De Konservative, som jo i medierne sagtens kan puste sig op til, at der søreme skal gøres noget mere, har her en mulighed for at gøre noget. Hver eneste gang vi har en af de tragiske historier, står ordførerne i kø for at få lov til at komme i avisen og sige: Nu skal der gøres noget mere!

Her har ordførerne muligheden for at gøre noget mere. Så gør det!

Vibeke Peschardt skulle (RV):

Man skulle tro, når man hørte hr. Tom Behnke, at den slags ting her kunne ordnes ved, at man f.eks. sådan uden videre gennemførte et forslag som det her, og at alt så ville være godt i løbet af kort tid. Sådan tror jeg ikke det hænger sammen. Jeg tror ikke, man kan lovgive sig ud af disse problemer.

Men når det er sagt, synes jeg også, jeg vil sige, at der er mange virkelig gode takter i SF's forslag.

Først og fremmest er der altså hele beskrivelsen af, og det mener jeg egentlig tjener regeringen til ære, hvad regeringen rent faktisk har foretaget sig, og det er jo ærlig talt ikke så lidt. 780 mio. kr. er der sat af over 4 år fra 1996 og frem. Der er ved ændringsforslaget til finansloven søgt om bevilling på 400 mio. kr. over 3 år til modernisering af de psykiatriske afdelinger, så de samlede moderniseringer bliver på over 1 mia. kr. Og der er sat penge af til daginstitutioner for børn og unge med psykiske problemer, hvilket SF jo er den direkte årsag til, fordi de i år er med til finansloven.

Jeg vil godt sige, at forslaget i virkeligheden er én eneste stor mistillidserklæring til amternes administration af dette område. Det, man foreslår, er jo, at man skal lovgive om mål og rammer, altså fortælle amtsrådene, hvordan de skal bruge pengene, at man herindefra også opstiller nogle mål og rammer for socialpsykiatri, og endelig, at der etableres samarbejdsudvalg.

For at tage det sidste først: Jeg kan ikke forstå, at amtsrådene, hvis disse samarbejdsudvalg ikke findes, så ikke får dem etableret. Hvorfor er der ikke nogen amtspolitikere her i Danmark, der har fundet på, at denne idé var god? Jeg mener, der sidder jo masser af SF'ere rundt om i amtsrådene, som kunne have taget denne sag op.

Jeg tror, at disse problemer vil komme op i den opgavekommission, der i øjeblikket ser på fordelingen mellem stat, amter og kommuner. Jeg kunne godt forestille mig, at der vil være ændringer på vej i sygehusvæsenet på den ene eller den anden måde, og vi har i hvert fald i vores gruppe overvejet, om det ikke var en idé, som man kunne efterprøve eller få undersøgt, at man simpelt hen tog hele psykiatriområdet ud, adskilte det fra det almindelige hospitalsvæsen og lagde det over i en egen afdeling. Det ville i hvert fald give amtsrådene en mulighed for, når de fik så mange bevillinger specifikt til det, at kanalisere pengene derhen, hvor pengene skal bruges.

Jeg startede med at sige, at der var mange gode takter i forslaget, og jeg kan forstå, at jeg ikke er den eneste, der har sagt det på den måde. Jeg mener også, at der er det, men vi kan altså ikke støtte det, som det foreligger her.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg kan altså ikke dy mig. Mener fru Vibeke Peschardt, at bistandslovens § 69, hvorefter man skal sikre, at kommunerne stiller et tilstrækkeligt antal daginstitutioner til rådighed, var et udtryk for mistillid til kommunerne i 1976? Det var simpelt hen et ønske fra Folketinget om, at der skulle være et tilstrækkeligt antal tilbud. Det er netop også derfor, at jeg, da jeg udfærdigede dette beslutningsforslag, skrev, at der skulle være et tilstrækkeligt antal tilbud af de forskellige elementer. Jeg synes, at fru Vibeke Peschardt skulle overveje, om det skulle være udtryk for mistillid, at man skal komme med et tilstrækkeligt antal og også i de kommuner, hvor der på daginstitutionsområdet er lange, lange ventelister.

(Kort bemærkning).

Vibeke Peschardt (RV):

Vi kan da godt føre krigen over i en anden lejr, hvis det er sådan, vi skal gøre det. Jeg vil lige sige, at daginstitutioner for børn jo ikke har så forfærdelig meget at gøre med det her.

Hvad angår daginstitutionspadser for børn, kan jeg godt sige, at i år, altså i 1996, er der afsat omkring 1 mia. kr. til løsning af det her problem, og så kan vi jo se, hvordan de kommuneaftaler, der skal indgås til sommer, kommer til at se ud.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Undskyld, så har jeg været utrolig upræcis. Det, der står i bistandsloven, er, at der skal være et tilstrækkeligt antal, og så kan vi sætte en masse punktummer. Men vi har i bistandsloven regler om, at der skal være et tilstrækkeligt antal.

SF har foreslået i dette beslutningsforslag, at der skal være et tilstrækkeligt antal forskellige tilbud til denne gruppe. Jeg mener simpelt hen, at det er overdrevet at sige, at det skulle være udtryk for mistillid til amtskommunerne. Det er rigtigt, at der er nogle amtskommuner, som jeg, og jeg ved også mange andre i § 71-tilsynet, har en dyb, dyb mistillid til.

Det er bl.a. derfor, vi mener, at dette forslag ville være en enorm god idé. Det er ikke udtryk for mistillid. Det er etableret, at det er lavet med så vide rammer, at alting i virkeligheden overlades til amterne. Vi laver bare en rammelovgivning.

(Kort bemærkning).

Tove Fergo (V):

I virkeligheden bruger fru Anne Baastrup nogle argumenter mod sig selv ved at henvise til, at det, fru Anne Baastrup ønsker, er, at det her skal være en rammelov, at det er godt med sådan en rammelov, og at der ikke er nogen større binding i det. Og så henviser fru Anne Baastrup til bistandslovens regler om et tilstrækkeligt antal daginstitutioner, men samtidig siger fru Anne Baastrup, at det alligevel ikke hjælper på mangelen på daginstitutionspadser.

Hvad enten der er en detaljeret lovgivning eller en rammelovgivning på et område, behøver det ikke at afhjælpe et problem eller en mangel på tilbud. Hvorfor så vedtage en lovgivning specielt på dette område med de sindslidende og så tro, at det skulle afhjælpe problemet? Det har altså ikke afhjulpet det på daginstitutionsområdet, at der er en rammelovgiv-

ning, hvorfor skulle det så afhjælpe problemet vedrørende de sindslidende?

Vi må have tillid til, at de lokale politikere forstår at løfte opgaven. Jeg mener, det er mistillid, hvis vi begynder at regulere i sådanne enkeltheder, som forslaget lægger op til.

(Kort bemærkning).

Vibeke Peschardt (RV):

Jeg vil sige til fru Anne Baastrup, at jeg synes sådan set, fru Anne Baastrup argumenterede meget godt for det, jeg sagde, nemlig at amterne ikke har opfyldt deres forpligtelser på det her område.

Hvis man kigger i bemærkningerne til forslaget, kan man også se kritik af et specielt amt, nemlig Københavns Amt, og den er jeg enig i. Det har slet ikke gjort nok, og det forfordeler oven i købet de kommuner, som står med store problemer, når det skal oprette de institutioner, det er forpligtet til.

Det er jeg enig i, og derfor er dette da vel også en udtalt mistillid ikke måske til alle amter, men i hvert fald til nogle amter.

Bruno Jerup (EL):

Der er ikke meget andet at sige, end at Enhedslisten naturligvis støtter det foreliggende beslutningsforslag; det er på mange måder et rigtig godt forslag.

Det er vigtigt at få diskuteret, hvordan vi i dag håndterer psykiatriske problemer, og hvordan psykiatrien har udviklet sig.

Distriktspsykiatrien har jo udviklet sig som en noget modsætningsfyldt størrelse, der på den ene side har været båret af en smuk tanke om, at personer med psykiatriske problemer ikke skulle isoleres i store fængselslignende anstalter, men skulle ud i lokalområderne, men på den anden side har det også været anledning til, at man har sparet penge mange steder, og man har derved kunnet skjule eller forsøgt at skjule, at der har været manglende ressourcer. Det har vi bl.a. set resultaterne af.

Der mangler at blive udviklet et opfølgningssystem, hvor man kan tage hånd om personer, som har det ekstremt dårligt. Det har man flere steder i landet haft planer om, og man er kommet et stykke ad vejen, bl.a. sådan, at der er kommet et mere velfungerende samarbejde

mellem kommuner, amter og en eventuel familie.

Hvis psykiatrien skal blive bedre, er det også vigtigt at gå ind i en tæt dialog med den psykisk syge. Det er vigtigt ikke at gøre psykiatriens udvikling til en sag alene for professionelle eller specialister.

De mennesker, der er psykisk syge, har vist, at de fuldt ud er i stand til selv at komme med bud på manglerne i det eksisterende system og med ønsker til udviklingen. De synes, det er utrolig forvirrende at finde rundt i de forskellige kasser, psykiatrien er organiseret i: sygehusene, distriktspsykiatrien, den sociale del. De brugere, der har ytret sig, har klart markeret, at der skal være helhed, bl.a. i deres beskrivelse af helheds-huset.

Psykisk syge er lige så forskellige som alle andre mennesker. Derfor skal vi have en så stor palet eller et så stort udbud af tilbud, at den enkelte kan få det, der passer til vedkommende. Det vil sige, at det på en måde skal skræddersys, sådan at den enkelte ikke bare skal have en eller anden fast formuleret behandling.

Psykisk syge var tidligere nogle mennesker, som man opbevarede, som jeg sagde, på nogle store institutioner. De var fjernet fra danskernes almindelige dagligdag. Man så dem kun omkring København med de største psykiatriske hospitaler, i udkanten af Roskilde by og sådan nogle steder.

Ideen med at oprette distriktspsykiatrien var, som jeg også har nævnt tidligere, rigtig, men desværre troede man, at den kunne erstatte de psykiatriske senge på hospitalerne i større grad, end tilfældet var. Virkeligheden blev, at man fik en distriktspsykiatri, der havde store indkøringsproblemer – og stadig har det – og psykisk syge, der havde desperat brug for en sengeplads, som ikke var der mere.

Efterhånden er der ved siden af distriktspsykiatrien spiret en underskov af psykiatriske tilbud. Det er fint med mange forskellige tilbud, men det er også vigtigt, at de, der skal profitere af tilbudene eller skal have glæde af dem, kan overskue, hvad der er på markedet. Hvordan skulle de ellers kunne vælge det, der passer bedst til dem? Somme tider ser det ud til at være helt tilfældigt, hvilket regi den enkelte psykisk syge havner i.

Bare fordi man er psykisk syg, er man ikke nødvendigvis skabt til at bo i et kollektiv. Når vi tænker på botilbud, tænker vi måske ofte automatisk på bofællesskaber, institutioner og lig-

nende, men psykisk syge er vidt forskellige, og samme diagnose betyder ikke nødvendigvis samme sygdomsforløb. De syge skal have mulighed for at bo i bofællesskaber sammen med andre syge; men de skal også have mulighed for at bo ude i områderne sammen med befolkningen – den såkaldt almindelige befolkning.

Da danskerne ikke nødvendigvis er særlig tolerante over for psykisk syge, betyder det, at der skal være støtte til dem, så de kan få dagligdagen til at fungere. Mange af de sager, der er havnet i boligretten, handler om klager over overtrædelse af husordenen, hvor den, der klages over, er psykisk syg. Angsten for psykisk syge opleves også, hver gang der skal indrettes et nyt distriktspsykiatrisk center. Det er svært at få lov til at leje eller købe lokaler, og tit er der protester fra de kommende naboer.

Psykisk syge er ikke noget, man er mellem kl. 8 og kl. 16. Man kan selvfølgelig få det rigtig skidt på alle mulige tidspunkter af døgnet, og derfor bliver distriktspsykiatrien nødt til at have et beredskab, sådan at man kan få hjælp, når man har brug for det.

Det er vigtigt at blive ved med at turde gå nye veje. Distriktspsykiatrien og socialpsykiatrien var de første skridt, men vejen er stadig væk lang, og den har mange sideveje, før resultatet bliver tilfredsstillende.

Vi kan som sagt støtte det foreliggende forslag, og vi vil meget gerne opfordre ministeren til, at den handlingsplan, som regeringen er ved at udarbejde, kommer til at udmunde i en redegørelsesdebat her i Folketinget. Ellers vil vi tage initiativ til, at der kommer en forespørgselsdebat om den, hvor vi endnu en gang kan få diskuteret de politiske elementer i regeringens handlingsplan. Det mener vi er vigtigt.

Sonja Albrink (CD):

Som det jo fremgår af bemærkningerne til dette beslutningsforslag fra SF, har CD og SF tidligere været fælles om initiativer, der kunne samle et bredt flertal for at forbedre de utålelige forhold for de psykisk syge. Derfor er vi da også langt hen ad vejen enige i de punkter, som SF finder væsentlige og har taget med i dette her forslag.

SF er kørt lidt træet af dagsordensvedtagelser og udvalgsarbejde, for uanset de gode hensigter om, at nu skal det være slut med flere gruppevækende beretninger, og nu skal der skabes nogle behandlingstilbud og nogle vilkår, så vores velfærdssystem kan være sig selv

bekendt, er det jo hidtil gået, som når man holder en korkprop under vand og giver slip: problemerne var alligevel ikke løst, da proppen dukkede op igen, bl.a. fordi der manglede en overordnet økonomisk styring. Henviser nogen til en kommune og fortæller om, hvor godt det nu går dér, så viser det sig, hvis man bare kradser lidt i overfladen, at problemerne aldeles ikke er løst.

Et system, der kan fungere sådan, at nogen i fuld alvor kan foreslå forældre til sindslidende at slå hånden af deres voksne børn, når de ikke længere magter at tage over, hver gang sygehusene udskriver dem til ingenting, ja, det ved man snart ikke, hvad man skal kalde.

Socialministeren har i dag redegjort utrolig flot for, hvor mange millioner der er bevilget til forbedringer i satspuljeforliget og i finansloven. Vi har hørt, hvor langt man er nået med at opfylde fremrykningsudvalgets målsætninger, og hvordan indsatsen vil blive styrket med regeringens kommende handlingsplan for 1997.

Ja, der sker jo noget, der er jo en udvikling i gang, og det er vi sandelig glade for i CD, for det er tiltrængt. CD vil heller ikke klandre nogen i denne regering for ikke at have haft de bedste og mest ædle hensigter; men jeg må sige, at vurderingen af, at det nu bliver bedre, meget gerne skulle holde denne gang. Der skal komme mærkbare resultater nu; det tror jeg også, at vi og ministeren er enige om. CD kan tilslutte sig, hvad socialministeren har lagt frem.

Og til SF må jeg til sidst sige, at når de har fremsat dette forslag, så håber vi i CD rigtigt nok ikke, at det er tænkt som et startsignal til en partipolitisk profilering på det her emne. Det ville være til skade for en sag, som der kun for alvor kan gøres noget ved, når alle er mest optaget af at få problemerne løst.

På den baggrund må vi i CD afvise SF's beslutningsforslag.

Pia Kjærsgaard (DF):

Forholdene for de psykisk syge skal afgjort forbedres. De penge og de midler, der skal sættes af, skal sættes af, og det vil Dansk Folkeparti medvirke til. Dansk Folkeparti mener, at man skal være sammen om det her i Folketinget; uanset hvem der fremsætter forslag, må det være intentionerne, der er afgørende, når det gælder om at forbedre forholdene for svage grupper i samfundet; og dertil hører de psykiatriske patienter.

Der er heldigvis sket en meget god ændring, sådan at der nu bliver talt mere åbent om disse sygdomme. Det er også blevet drøftet langt mere i Folketinget i de senere år, og det er godt. Og det er også godt – må jeg så også medgive fra Dansk Folkepartis side – at det ser ud, som om man nu også fra regeringens side tager denne sag lidt mere alvorligt, og at der bliver gjort noget ved tingene. Det bør der så sandelig også gøres.

SF giver et godt supplement til det, der allerede er sat i gang, og derfor støtter Dansk Folkeparti beslutningsforslaget. Det er godt, at man med det her forslag vil tage ekstra initiativer til f.eks. centre med minimumsåbningstider og telefonvagt. Det er et meget godt initiativ, og det gælder også de andre ting, der er nævnt i beslutningsforslaget, såsom støttepersoner osv.

Dansk Folkeparti mener afgjort ikke, at amtskommunerne har håndteret denne opgave godt nok. Det kan der være mange mere eller mindre gode grunde til. Jeg tror bestemt ikke, at der er nogen lov, som kan være med til at forhindre eller helbrede disse sygdomme, men det, man fra lovgivernes side kan gøre, er at afsætte midler til, at man prøver at finde en løsning på problemerne. Det synes vi SF har været med til her, og det vil Dansk Folkeparti gerne støtte.

Anne Baastrup (SF):

Nu skal man jo starte med at takke, så jeg vil takke de partier, der entydigt har støttet forslaget. Og så vil jeg også godt sige, at jeg er meget chokeret over den udmelding, som de øvrige partier er kommet med.

For det første bliver SF kritiseret for at gå ene-gang med det her forslag. Dertil vil jeg så godt understrege, at dette beslutningsforslag er lavet på baggrund af de debatter, vi har haft her i Folketingssalen og også i øvrigt, når vi har været ude med § 71-tilsynet. Der står intet her, som ikke på en eller anden måde alle har været enige om.

Det her er ikke et angreb på kommunerne eller amtskommunerne, det er et forsøg på at få de forskellige elementer til at danne en højere enhed. Socialministeren gjorde jo under sin tale en del ud af at kritisere, at det her drejede sig om en formaliseret procedure, som vi nu stillede op – jeg kan forstå, at socialministeren ikke er interesseret i at høre, hvad jeg siger; men sådan er der så meget. Sagen er den, at vi ikke på noget tidspunkt har ønsket at formalisere dette; vi har ønsket at lægge det ud til amter og kommuner at indrette deres egne systemer.

Men vi har ønsket at sikre, at der ikke er psykiatriske patienter, som af den ene eller den anden grund efterlades i et tomrum. Vi har set alt for mange eksempler på, at der er kommuner, der ikke kender til de psykiatriske patienter, der bor i deres område. Vi har eksempler på, at der er sket kiks imellem distriktspsykiatrien og socialpsykiatrien på en overordentlig uheldig måde.

Jeg forstår simpelt hen ikke, at man her i Folketinget ikke kan se, at det er nødvendigt med en lovgivning. Og det har ikke været hensigten fra SF's side – og det vil jeg understrege meget – at løbe foran med noget som helst.

Vi har nemlig det konkrete problem, at vi efter jul formentlig skal behandle et lovforslag om tvang i psykiatrien. Der har været megen interesse omkring en elendig hospitalspsykiatri. Nu får vi afsat penge til at forbedre hospitalspsykiatrien; men hvis vi ikke fastholder, at fokus skal være på både distriktspsykiatrien og socialpsykiatrien, så mister vi de landvindinger, vi har nået op gennem 1980'erne og 1990'erne. Der er alt for mange, der ser gennem fingrene med, hvad der sker i kommunerne, hvor man ikke overholder simple principper for ordentlig behandling af psykiatriske patienter.

Det er ikke tilfældigt, når en psykiatrisk patient bliver skudt af politiet. Det er, fordi socialpsykiatrien ikke har fungeret. Det er, fordi distriktspsykiatrien ikke har en udgående funktion. Når man er psykiatrisk syg, kan det være meget, meget svært selv at skulle bevæge sig. Derfor er det vigtigt, at vi får disse elementer med.

Vi sender selvfølgelig forslaget til udvalget, men jeg vil også love, at vi sender det tilbage til salen her. Jeg har brug for, at de enkelte partier endnu en gang forholder sig til, om det virkelig kan være rigtigt, at vi skal have en meget detaljeret lovgivning vedrørende hospitalspsykiatrien, men at vi skal lade to store huller stå.

Der er ingen lovgivning vedrørende distriktspsykiatri, ingen mål og rammer for distriktspsykiatrien bortset fra de forskellige, meget udmærkede programmer og henstillinger, dagsordener og hvad ved jeg, vi fra Folketingets og ministeriets side har lavet. Vi har ingen samlet lovgivning omkring socialpsykiatrien. Vi har fået en lovgivning omkring støtte- og kontaktpersoner, og vi har nogle enkelte bestemmelser i bistandsloven, men vi har ingen samlet lovgivning. Jeg fatter stadig væk ikke, hvordan det kan være, at Folketingets flertal ikke synes, at dette her er en god idé.

Og det handler ikke om, at det koster penge, for vi har afsat pengene. Kommuner og amtskommuner kan ikke komme og pådutte os, at der ikke er penge til dette her lovforslag, hvis det går igennem. Det synes jeg også, at man skulle lægge sig på sinde. Det, man i virkeligheden gør, er, at man overlader det til de gode amter at få penge til udbygning via satspuljen osv. Det, man tillader de dårlige amter, er, at de stadig væk kan skalte og valte, og det er lige præcis dér, vi har problemet.

Dette er et minimumsforslag. Vi kunne fra SF's side godt have puttet en lang række andre ting ind. Det har vi valgt ikke at gøre, fordi vi rent faktisk troede, at der var et enigt Folketing, der stod bag disse her principper.

Og så vil jeg vælge at være positiv over for Socialdemokratiet og sige, at det ikke handler om, at det er SF, der har fremsat dette her forslag, det handler om, at Socialdemokratiet i bund og grund ikke vil være med til det. Men det synes jeg så omvendt er ret negativt, for det handler vel ikke om, hvem det er, der står fædrene til et forslag?

Jeg ser frem til et udvalgsarbejde, hvor jeg meget gerne vil have mulighed for at debattere dette forslag lidt mere grundigt med de enkelte ordførere.

Fru Tove Fergo har eksempelvis ikke fortalt mig, hvad det er for en detaljeringsgrad, der er problemet.

Socialministeren har ikke fortalt mig, hvorfor den procedure, at der bliver nedsat et samarbejdsudvalg, skulle være specielt formaliseret. Vi har jo ikke beskrevet, hvad disse samarbejdsudvalg skal lave, ud over at de skal sikre, at der ikke er nogen, der falder igennem.

Jeg forstår ikke denne debat her i dag. Og det handler ikke om, at vi har villet gå af sted med en sag, slet, slet ikke. Jeg troede – og det er helt ærligt – at jeg ramte Folketinget som sådan med dette her. Jeg troede rent faktisk, at der i Folketinget var enighed om, at vi skal gå på tre ben i psykiatrien. Vi har en detaljeret lovgivning vedrørende hospitalspsykiatrien, men vi har ingen vedrørende det andet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

18) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 67:

Forslag til folketingsbeslutning om anvendelse af elektronisk overvågning af senildemente.
Af Kirsten Jacobsen (FP) m.fl.
(Fremsat 26/11 96).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Karen Jespersen):

Fremskridtspartiet ønsker med forslaget her, at der i indeværende folketingsår skal fremsættes et lovforslag, der gør det lovligt for plejehjem at anvende elektroniske hjælpemidler ved overvågning af demente, så plejehjemmets personale advares, når de demente forlader plejehjemmet.

Forslagsstillerne ønsker også, at der skal indføres lovhjemmel til frihedsberøvelse af demente, som udtrykkelig giver til kende, at de ønsker at forlade plejehjemmet.

Som forslagsstillerne er inde på, forekommer det af og til, at en dement person forlader sin bolig og flakker omkring i hjælpeløs tilstand, og det er selvfølgelig et alvorligt problem, som der er behov for at se på. Hvad kan vi gøre for at forhindre, at det overhovedet sker? Hvilke hjælpemidler kan vi give de mennesker, der omgås de demente?

Så problemet skal løses, men forslaget her løser faktisk ikke problemet, og det er der også en god grund til, for det er et problem, der er betydelig mere kompliceret, end der bliver lagt op til her. Derfor kan jeg ikke støtte det forslag, der ligger her, men jeg er enig i, at vi er nødt til at forholde os til de problemer og finde ud af, hvad vi kan gøre ved dem.

Derfor er der allerede nedsat et udvalg, og det er et meget bredt sammensat udvalg, hvor Justitsministeriet og flere af de interesseorganisationer, der er i berøring med området, er med,